

Medicina social

El problema de les barraques i dels rellogats

per

JAUME AGUADÉ I MIRÓ

La solució

II

Tots els mitjans de què parlàvem en el nostre article anterior, són lents i molt més quan, com nosaltres, no fem res. Llavors no hi ha solució possible. Continuem confiant en la iniciativa particular, tota la nostra esperança està en l'afany de lucre del propietari. En aquest cas, sobren les lleis protectores dels llogaters, car elles, si reglamenten el guany, deturen l'edificació.

L'acció privada per les mostres ostensibles, ha solucionat el problema; en totes les barriades els papers blancs dels balcons anuncien els pisos per llogar; a creure aquesta oferta, ja hi ha un excés d'habitacions. Però, els pisos vacants són cars; abunden sobretot en les barriades riques, i els dels suburbis obrers no estan en relació amb els mitjans econòmics dels seus habitants.

Es filla aquesta abundància, no d'un excés de construcció, sinó de la profunda crisi industrial que patim d'uns quatre anys ençà que ha empobrit el nostre poble. Malgrat aquest augment de lloguers buits, els rellogats són tant o més nombrosos que abans i les barraques no disminueixen pas gota.

La casa a bon preu per a obrers no ha tingut realitat encara. Potser no tota la culpa és dels poders públics; l'Estat, l'any 11, publicà una llei de cases barates que emparava amplemment aquesta mena de construccions; però ens ha mancat esperit d'iniciativa col·lectiva, la nostra vida social no ha sentit el problema com una força dinàmica que l'empenyís a actuar. És possible que l'explicació d'aquesta inèrcia la trobem en què ens ha sobtat

l'excés de població i no tenim encara una llarga preparació de dolor i de neguit que ens col·loqui en una actitud ofensiva.

Però, si el poble, si la víctima, per manca de preparació i d'educació podia deixar-se atuir pel mal sense cercar-hi remei, restant en posició passiva, altres homes, institucions ben fortes i organitzades, podien cercar l'esmena mentre el mal no es feia massa gros i la terapèutica més difícil. Sobretot l'Ajuntament barceloní, que des de feia uns anys era una cosa viva, ple de sava popular, en comunicació directa i constant amb els nostres desigs i angoixes, tenia d'ésser més previsor i evitar els estralls que tots avui lamentem.

Mentre endeguem aquestes obres definitives, que jo no dubto que tard o d'hora vindran, cal pensar en obres provisionals que esmorteeixen la crueltat del problema. Sobretot les barraques en el seu estat actual, vergonya urbana i infàmia col·lectiva, no poden continuar.

El remei de la barraca immediat, està en la barraca mateixa. Ja des de les planes de "Justícia Social" del mes de febrer de 1924, vaig defensar aquest mateix criteri aparentment paradòxic.

Està clar, que en aquest cas cal canviar completament la concepció i la tècnica de la barraca. Ja no tenen d'ésser aquelles quatre fustotes, ni aquelles llaunes rovellades, ni aquelles borrasses podrides que serveixen de recó de malendregos, pitjor encara, de dipòsit de detritus per entaforar-hi un tros d'humanitat bandejada de tot gau-